

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (velkého senátu)

2. března 2021 *

„Řízení o předběžné otázce – Zpracování osobních údajů v odvětví elektronických komunikací – Směrnice 2002/58/ES – Poskytovatelé služeb elektronických komunikací – Důvěrný charakter sdělení – Omezení – Článek 15 odst. 1 – Články 7, 8 a 11, jakož i čl. 52 odst. 1 Listiny základních práv Evropské unie – Právní předpis, který stanoví poskytovatelům služeb elektronických komunikací povinnost plošného a nerozlišujícího uchovávání provozních a lokalizačních údajů – Přístup vnitrostátních orgánů k uchovávaným údajům pro účely vyšetřování – Boj proti trestné činnosti obecně – Povolení udělené státním zastupitelstvím – Použití údajů v rámci trestního řízení jakožto důkazů – Přípustnost“

Ve věci C-746/18,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Riigikohus (Nejvyšší soud, Estonsko) ze dne 12. listopadu 2018, došlým Soudnímu dvoru dne 29. listopadu 2018, v trestním řízení proti

H. K.,

za přítomnosti:

Prokuratuur,

SOUDNÍ DVŮR (velký senát),

ve složení K. Lenaerts, předseda, R. Silva de Lapuerta, místopředsedkyně, J.-C. Bonichot, A. Arabadžev, A. Prechal a L. Bay Larsen, předsedové senátů, T. von Danwitz (zpravodaj), M. Safjan, K. Jürimäe, C. Lycourgos a P. G. Xuereb, soudci,

generální advokát: G. Pitruzzella,

vedoucí soudní kanceláře: C. Strömholm, radová,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 15. října 2019,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za H. K. S.Reinsaarem, vandeadvokaat,
- za Prokuratuur T. Pernem a M. Voogma, jako zmocněnci,
- za estonskou vládu, N. Grünberg, jako zmocněnkyní,

* Jednací jazyk: estonština.

- za dánskou vládu J. Nymann-Lindegrenem a M. S. Wolff, jako zmocněnci,
- za Irsko M. Browne, G. Hodge, J. Quaney a A. Joycem, jako zmocněnci, ve spolupráci s D. Fennellym, barrister,
- za francouzskou vládu původně D. Duboisem, D. Colasem, E. de Moustier a A.-L. Desjonquères, poté D. Duboisem, E. de Moustier a A.-L. Desjonquères, jako zmocněnci,
- za lotyšskou vládu původně V. Kalniņa a I. Kucina, poté V. Soņeca a V. Kalniņa, jako zmocněnkyněmi,
- za maďarskou vládu M. Z. Fehérem a A. Pokoraczki, jako zmocněnci,
- za polskou vládu B. Majczynou, jako zmocněncem,
- za portugalskou vládu L. Inez Fernandesem, P. Barros da Costa, L. Medeiros a I. Oliveira, jako zmocněnci,
- za finskou vládu J. Heliskoskim, jako zmocněncem,
- za vládu Spojeného království S. Brandonem a Z. Lavery, jako zmocněnci, ve spolupráci s G. Facennou, QC, a C. Knightem, barrister,
- za Evropskou komisi původně H. Kranenborgem, M. Wasmeierem, P. Costa de Oliveira a K. Toomus, poté H. Kranenborgem, M. Wasmeierem a E. Randvere, jako zmocněnci,

po vypsání stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 21. ledna 2020,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 15 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/58/ES ze dne 12. července 2002 o zpracování osobních údajů a ochraně soukromí v odvětví elektronických komunikací (směrnice o soukromí a elektronických komunikacích) (Úř. věst. 2002, L 201, s. 37; Zvl. vyd. 13/29, s. 514; oprava Úř. věst. 2014, L 290, s. 11), ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/136/ES ze dne 25. listopadu 2009 (Úř. věst. 2009, L 337, s. 11) (dále jen „směrnice 2002/58“), ve spojení s články 7, 8 a 11, jakož i s čl. 52 odst. 1 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“).
- 2 Tato žádost byla předložena v rámci trestního řízení zahájeného proti H. K. v souvislosti s trestnými činy krádeže, použití bankovní karty třetí osoby a násilí vůči účastníkům soudního řízení.

Právní rámec

Unijní právo

- 3 V bodech 2 a 11 odůvodnění směrnice 2002/58 je uvedeno:
„(2) tato směrnice usiluje o respektování základních práv a zachovává zásady uznané zejména v [Listině]. Tato směrnice zejména usiluje o to, aby byla plně dodržována práva stanovená v člancích 7 a 8 uvedené listiny;

[...]

- (11) tato směrnice, obdobně jako směrnice [Evropského parlamentu a Rady] 95/46/ES [ze dne 24. října 1995 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů (Úř. věst. 1995, L 281, s. 31; Zvl. vyd. 13/15, s. 355)], se netýká ochrany základních práv a svobod ve vztahu k činnostem, které se neřídí právem [Unie]. Proto tato směrnice nemění stávající rovnováhu mezi právem jednotlivce na soukromí a možnostmi, aby členské státy přijaly opatření uvedená v čl. 15 odst. 1 této směrnice, která jsou nezbytná pro ochranu veřejné bezpečnosti, obrany, bezpečnosti státu (včetně hospodářské prosperity státu, pokud jsou tyto činnosti spojeny s otázkami bezpečnosti státu) a pro prosazování trestního práva. Tato směrnice se tedy nedotýká možnosti členských států provádět zákonné zachycování elektronických sdělení nebo přijímat jiná opatření, je-li to nezbytné pro některý z těchto účelů a je-li to v souladu s Evropskou úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod [podepsanou v Římě dne 4. listopadu 1950], jak je vykládána v rozhodnutích Evropského soudu pro lidská práva. Tato opatření musí být vhodná, plně přiměřená vzhledem k zamýšlenému účelu a nezbytná v demokratické společnosti a musí být předmětem odpovídajících záruk v souladu s Evropskou úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod.“

- 4 Podle článku 2 směrnice 2002/58, nadepsaného „Definice“, platí:

„Není-li stanoveno jinak, použijí se definice uvedené ve směrnici [95/46] a směrnici Evropského parlamentu a Rady 2002/21/ES ze dne 7. března 2002 o společném předpisovém rámci pro síť a služby elektronických komunikací (rámcová směrnice) [(Úř. věst. 2002, L 108, s. 33; Zvl. vyd. 13/29, s. 349)].

Použijí se rovněž tyto definice:

- a) „uživatel“ se rozumí jakákoli fyzická osoba používající veřejně dostupnou službu elektronické komunikace pro soukromé či obchodní účely, přičemž není nezbytně nutné, aby byla účastníkem této služby;
- b) „provozními údaji“ se rozumějí jakékoli údaje zpracovávané pro účely přenosu sdělení sítě elektronických komunikací nebo pro jeho účtování;
- c) „lokalizačními údaji“ se rozumějí jakékoli údaje zpracovávané v síti elektronických komunikací nebo službou elektronických komunikací, které určují zeměpisnou polohu koncového zařízení uživatele veřejně dostupné služby elektronických komunikací;
- d) „sdělením“ se rozumí jakákoli informace, která se vyměňuje nebo přenáší mezi určitým počtem zúčastněných stran prostřednictvím veřejně dostupné služby elektronických komunikací; toto nezahrnuje informace přenášené jako součást vysílání pro veřejnost prostřednictvím sítě elektronických komunikací s výjimkou případů, kdy lze informace přiřadit k identifikovatelnému účastníku nebo uživateli, který tyto informace přijímá;

[...]“

- 5 Článek 5 směrnice 2002/58, nadepsaný „Důvěrný charakter sdělení“, zní:

„1. Členské státy zajistí prostřednictvím vnitrostátních právních předpisů důvěrný charakter sdělení přenášených pomocí veřejné komunikační sítě a veřejně dostupných služeb elektronických komunikací a s nimi souvisejících provozních údajů. Zejména zakázají příposlech, odposlech, uchovávání nebo jiné druhy zachycování či sledování sdělení a s nimi souvisejících provozních údajů osobami jinými než

uživateli bez souhlasu dotčených uživatelů, pokud k takovému jednání nejsou zákonem oprávněny v souladu s čl. 15 odst. 1. Tento odstavec nebrání technickému uchovávání, které je nezbytné pro přenos sdělení, aniž by tím byla dotčena zásada důvěrnosti.

[...]

3. Členské státy zajistí, aby uchovávání informací nebo získávání přístupu k již uchovávaným informacím bylo v koncovém zařízení účastníka nebo uživatele povoleno pouze pod podmínkou, že dotčený účastník či uživatel poskytl svůj souhlas poté, co mu byly poskytnuty jasné a úplné informace v souladu se směrnicí [95/46], mimo jiné o účelu zpracování. To nebrání technickému ukládání nebo takovému přístupu, jehož jediným účelem je provedení přenosu sdělení prostřednictvím sítě elektronických komunikací, nebo je-li to nezbytně nutné k tomu, aby mohl poskytovatel služeb informační společnosti poskytovat služby, které si účastník nebo uživatel výslovně vyžádal.“

6 Článek 6 směrnice 2002/58, nadepsaný „Provozní údaje“, stanoví:

„1. Provozní údaje vztahující se k účastníkům a uživatelům zpracovávané a uchovávané provozovatelem veřejné komunikační sítě nebo poskytovatelem veřejně dostupné služby elektronických komunikací, musí být vymazány nebo anonymizovány, jakmile již nejsou potřebné pro přenos sdělení, aniž by tímto byly dotčeny odstavce 2, 3 a 5 tohoto článku a čl. 15 odst. 1.

2. Je možno zpracovávat provozní údaje nezbytné pro účely účtování a stanovení plateb za propojení. Takovéto zpracování je přípustné pouze do konce období, v němž lze právně napadnout účet či uplatňovat nárok na platbu.

3. Pro potřeby marketingu služeb elektronických komunikací nebo pro poskytování služeb s přidanou hodnotou může poskytovatel veřejně dostupných služeb elektronických komunikací zpracovávat údaje uvedené v odstavci 1 pouze v rozsahu nezbytném a po dobu nezbytnou pro tyto služby nebo marketing, pokud k tomu dal předem souhlas účastník nebo uživatel, jehož se údaje týkají. Účastníci či uživatelé musí mít možnost kdykoliv svůj souhlas se zpracováním provozních údajů vzít zpět.

[...]

5. Zpracování provozních údajů podle odstavců 1, 2, 3 a 4 musí být omezeno na osoby, které jednají z pověření provozovatelů veřejných komunikačních sítí a poskytovatelů veřejně dostupných služeb elektronických komunikací, a které se zabývají účtováním nebo řízením provozu, požadavky zákazníků, odhalováním podvodů, marketingem služeb elektronických komunikací nebo poskytováním služeb s přidanou hodnotou, a musí být omezeno na rozsah, který je nezbytný pro účely těchto činností.

[...]“

7 Článek 9 směrnice 2002/58, nadepsaný „Lokalizační údaje odlišné od provozních údajů“, v odstavci 1 stanoví:

„Mohou-li být zpracovávány lokalizační údaje odlišné od provozních údajů, které se vztahují k uživatelům nebo účastníkům veřejných komunikačních sítí nebo veřejně dostupných služeb elektronických komunikací, je možné tyto údaje zpracovávat pouze poté, co byly anonymizovány údaje, anebo se souhlasem uživatelů nebo účastníků v nezbytném rozsahu a po nezbytnou dobu pro poskytování služeb s přidanou hodnotou. Poskytovatel služeb musí informovat uživatele nebo účastníky před obdržáním jejich souhlasu o druhu lokalizačních údajů odlišných od provozních údajů, které budou zpracovávány, o účelu a délce doby zpracování a o tom, zda budou údaje předány třetí osobě za účelem poskytování služeb s přidanou hodnotou. [...]“

- 8 Článek 15 uvedené směrnice, nadepsaný „Použití některých ustanovení směrnice [95/46]“, v odstavci 1 stanoví:

„Členské státy mohou přijmout legislativní opatření, kterými omezí rozsah práv a povinností uvedených v článku 5, článku 6, čl. 8 odst. 1, 2, 3 a 4 a článku 9 této směrnice, pokud toto omezení představuje v demokratické společnosti nezbytné, vhodné a přiměřené opatření pro zajištění národní bezpečnosti (tj. bezpečnosti státu), obrany, veřejné bezpečnosti a pro prevenci, vyšetřování, odhalování a stíhání trestných činů nebo neoprávněného použití elektronického komunikačního systému, jak je uvedeno v čl. 13 odst. 1 směrnice [95/46]. Za tímto účelem mohou členské státy mimo jiné přijmout legislativní opatření umožňující uchovávání údajů po omezenou dobu na základě důvodů uvedených v tomto odstavci. Veškerá opatření uvedená v tomto odstavci musí být v souladu s obecnými zásadami práva [Unie], včetně zásad uvedených v čl. 6 odst. 1 a 2 Smlouvy o Evropské unii.“

Estonské právo

Zákon o elektronických komunikacích

- 9 V ustanovení § 111¹ elektroonilise side seadus (zákon o elektronických komunikacích, RT I 2004, 87, 593; RT I, 22.05.2018, 3), ve znění použitelném na skutkový stav v původním řízení (dále jen „zákon o elektronických komunikacích“), nadepsaném „Povinnost uchovávat údaje“, je uvedeno:

„[...]

(2) Poskytovatelé telefonních služeb pevné linky a mobilních telefonních služeb a služeb pevných telefonních sítí a mobilních telefonních sítí jsou povinni uchovávat následující údaje:

- 1) telefonní číslo volajícího a jméno a adresu účastníka;
- 2) telefonní číslo volaného a jméno a adresu účastníka;
- 3) v případě doplňkových služeb, jako je přeložení nebo přesměrování hovoru, volané telefonní číslo a jméno a adresu účastníka;
- 4) datum a čas začátku a konce hovoru;
- 5) využitou telefonní službu pevné linky nebo mobilní telefonní službu;
- 6) mezinárodní identifikaci mobilního účastníka (*International Mobile Subscriber Identity* – IMSI) volajícího a volaného;
- 7) mezinárodní identifikaci mobilní výbavy (*International Mobile Equipment Identity* – IMEI) volajícího a volaného;
- 8) označení buňky na začátku hovoru;
- 9) údaje určující zeměpisnou polohu buňky na základě odkazu na označení buňky po dobu uchovávání údajů;
- 10) v případě předplacených anonymních mobilních telefonních služeb datum a čas počáteční aktivace služby a označení místa, z něhož byla aktivace služby provedena;

[...]

(4) Údaje uvedené v odstavcích 2 a 3 tohoto paragrafu jsou uchovávány po dobu jednoho roku ode dne komunikace, pokud byly vytvořeny nebo zpracovány během poskytování služby komunikace. [...]

[...]

(11) Údaje uvedené v odstavcích 2 a 3 tohoto paragrafu budou předány:

1) podle kriminaalmenetluse seadustik [(trestní řád)] vyšetřovacímu orgánu, orgánu pověřenému přijímat opatření dohledu, státnímu zastupitelství, soudu;

[...]“

Trestní řád

10 V ustanovení § 17 trestního řádu (kriminaalmenetluse seadustik, RT I 2003, 27, 166; RT I, 31.05.2018, 22) je uvedeno:

„(1) Účastníky řízení jsou: státní zastupitelství, [...].

[...]“

11 Ustanovení § 30 tohoto řádu zní takto:

„(1) Státní zastupitelství vede přípravné řízení, přičemž zaručuje jeho zákonnost a účinnost, a během řízení před soudem zastupuje veřejnou obžalobu.

(2) Pravomoci státního zastupitelství v trestním řízení vykonává jménem státního zastupitelství státní zástupce, který postupuje nezávisle a je vázán pouze zákonem.“

12 V ustanovení § 90¹ zmíněného řádu je uvedeno:

„[...]

(2) Vyšetřovací orgán si může v rámci přípravného řízení s povolením státního zastupitelství nebo v řízení před soudem s povolením soudu vyžádat od poskytovatele služeb elektronických komunikací údaje vyjmenované v § 111¹ odst. 2 a 3 zákona o elektronických komunikacích, které nejsou uvedeny v odstavci 1 tohoto paragrafu. V tomto povolení je označeno období, pro které se vyžádání údajů povoluje, s uvedením přesných dat.

(3) Žádosti o poskytnutí údajů ve smyslu tohoto paragrafu lze podat pouze v případě, že je to zcela nezbytné k dosažení cíle trestního řízení.“

13 V ustanovení § 211 téhož řádu je uvedeno:

„(1) Cílem přípravného řízení je shromáždit důkazy a naplnit ostatní předpoklady řízení před soudem.

(2) V průběhu přípravného řízení prověřují vyšetřovací orgán a státní zastupitelství okolnosti svědčící v neprospěch i ve prospěch podezřelého nebo obviněného.“

Zákon o státním zastupitelství

- 14 V ustanovení § 1 prokuratuuriseadus (zákon o státním zastupitelství, RT I 1998, 41, 625; RT I, 06.07.2018, 20), ve znění použitelném na skutkový stav v původním řízení, je uvedeno:

„(1) Státní zastupitelství je vládní orgán spadající pod Ministerstvo spravedlnosti, jenž se podílí na plánování opatření dohledu, která jsou nezbytná k boji proti trestné činnosti a k jejímu odhalování, vede přípravné řízení a zaručuje přitom jeho zákonnost a účinnost, zastupuje veřejnou obžalobu v řízení před soudem a plní další povinnosti uložené mu zákonem.

(2) Státní zastupitelství plní své zákonné povinnosti nezávisle a postupuje podle tohoto zákona, dalších zákonů a právních aktů přijatých na jejich základě.

[...]“

- 15 V ustanovení § 2 odst. 2 tohoto zákona je uvedeno:

„Státní zástupce plní své povinnosti nezávisle a postupuje výlučně podle zákona a svého přesvědčení.“

Spor v původním řízení a předběžné otázky

- 16 Rozhodnutím ze dne 6. dubna 2017 odsoudil Viru Maakohus (soud prvního stupně pro Viru, Estonsko) H. K. k trestu odnětí svobody v délce dvou let za to, že se v období od 17. ledna 2015 do 1. února 2016 dopustila několika krádeží různých věcí (v hodnotě od 3 do 40 eur) a peněz (obnosů od 5,20 do 2 100 eur), použila bankovní kartu třetí osoby, čímž jí způsobila škodu ve výši 3 941,82 eura, a dopustila se násilného jednání vůči účastníkům soudního řízení, které se jí týkalo.
- 17 Viru Maakohus (soud prvního stupně pro Viru) shledal H. K. vinnou ze spáchání těchto trestných činů mimo jiné na základě několika protokolů vycházejících z údajů o elektronické komunikaci ve smyslu § 111¹ odst. 2 zákona o elektronických komunikacích, které vyšetřovací orgán získal od poskytovatele služeb elektronických telekomunikací během přípravného řízení poté, co mu Viru Ringkonnaprokuratuur (krajské státní zastupitelství pro Viru, Estonsko) udělilo za tímto účelem na základě § 90 trestního řádu několik povolení. Tato povolení udělená ve dnech 28. ledna 2015, 2. února 2015, 2. listopadu 2015 a 25. února 2016 se týkala údajů souvisejících s několika telefonními čísly H. K. a s různými mezinárodními identifikacemi její mobilní výbavy, a to na období od 1. ledna do 2. února 2015, na 21. září 2015 a na období od 1. března 2015 do 19. února 2016.
- 18 H. K. podala proti rozhodnutí Viru Maakohus (soud prvního stupně pro Viru) odvolání u Tartu Ringkonnakohus (odvolací soud v Tartu, Estonsko), který toto odvolání zamítl rozhodnutím ze dne 17. listopadu 2017.
- 19 H. K. podala proti posledně uvedenému rozhodnutí kasační opravný prostředek u Riigikohus (Nejvyšší soud, Estonsko), přičemž zpochybnila mimo jiné i přípustnost protokolů vycházejících z údajů, které byly získány od poskytovatele služeb elektronických komunikací. Z rozsudku ze dne 21. prosince 2016, Tele2 Sverige a Watson a další (C-203/15 a C-698/15, dále jen „rozsudek Tele2“, EU:C:2016:970), podle jejího názoru vyplývá, že ustanovení § 111¹ zákona o elektronických komunikacích, které ukládá poskytovatelům služeb povinnost uchovávat údaje o komunikaci a umožňuje použití těchto údajů pro účely jejího odsouzení, je v rozporu s čl. 15 odst. 1 směrnice 2002/58, ve spojení s články 7, 8 a 11, jakož i s čl. 52 odst. 1 Listiny.
- 20 Podle předkládajícího soudu vyvstává otázka, zda lze protokoly vycházející z údajů uvedených v § 111¹ odst. 2 zákona o elektronických komunikacích považovat za přípustné důkazy. Uvedený soud poznamenává, že přípustnost protokolů dotčených ve věci v původním řízení jako důkazů závisí na

tom, do jaké míry bylo shromažďování údajů, na jejichž základě byly tyto protokoly vyhotoveny, v souladu s čl. 15 odst. 1 směrnice 2002/58, ve spojení s články 7, 8 a 11, jakož i s čl. 52 odst. 1 Listiny.

- 21 Zmíněný soud má za to, že pro účely zodpovězení této otázky je třeba zjistit, zda musí být tento čl. 15 odst. 1 ve spojení s Listinou vykládán v tom smyslu, že přístup vnitrostátních orgánů k údajům, které umožňují identifikovat zdroj a adresáta telefonické komunikace z pevné linky nebo mobilního telefonu podezřelého, určit datum, čas, dobu trvání a povahu této komunikace, identifikovat použité komunikační zařízení a polohu použitého mobilního komunikačního zařízení, představuje natolik závažný zásah do dotčených základních práv, že tento přístup musí být omezen na boj proti závažné trestné činnosti bez ohledu na období, ve vztahu k němuž vnitrostátní orgány požadovaly k uchovávaným údajům přístup.
- 22 Předkládající soud má nicméně za to, že délka tohoto období je při posuzování závažnosti zásahu spočívajícího v přístupu k provozním a lokalizačním údajům klíčová. Pokud je uvedená doba značně krátká nebo je nashromážděno jen omezené množství údajů, je třeba si položit otázku, zda lze takový zásah odůvodnit cílem boje proti trestné činnosti obecně, a nikoli pouze boje proti závažné trestné činnosti.
- 23 Předkládající soud má konečně pochybnosti o tom, zda lze estonské státní zastupitelství považovat za nezávislý správní orgán ve smyslu bodu 120 rozsudku ze dne 21. prosince 2016, Tele2 (C-203/15 a C-698/15, EU:C:2016:970), který může povolit přístup vyšetřovacího orgánu k takovým údajům o elektronické komunikaci, jako jsou údaje uvedené v § 111¹ odst. 2 zákona o elektronických komunikacích.
- 24 Předkládající soud podotýká, že státní zastupitelství vede přípravné řízení a zajišťuje přitom jeho zákonnost a účinnost. Vzhledem k tomu, že cílem tohoto řízení je zejména shromáždění důkazů, vyšetřovací orgán a státní zastupitelství prověřují zjištěné okolnosti svědčící v neprospěch i ve prospěch podezřelého nebo obviněného. Pokud je státní zastupitelství přesvědčeno, že byly shromážděny veškeré nezbytné důkazy, podá proti obviněnému obžalobu. Pravomoci státního zastupitelství vykonává jeho jménem státní zástupce, který své povinnosti plní nezávisle, což vyplývá z § 30 odst. 1 a 2 trestního řádu a z § 1 a § 2 zákona o státním zastupitelství.
- 25 Předkládající soud v této souvislosti uvádí, že jeho pochybnosti o nezávislosti vyžadované unijním právem vyplývají především z toho, že státní zastupitelství nejenže vede přípravné řízení, ale zastupuje i obžalobu v řízení před soudem s tím, že podle vnitrostátního práva je účastníkem trestního řízení.
- 26 Za těchto podmínek se Riigikohus (Nejvyšší soud) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Je třeba čl. 15 odst. 1 směrnice [2002/58], ve spojení s články 7, 8, 11 a čl. 52 odst. 1 [Listiny], vykládat v tom smyslu, že přístup vnitrostátních orgánů v rámci trestního řízení k údajům, na jejichž základě lze dohledat a identifikovat zdroj a adresáta telefonní komunikace z pevné linky nebo mobilního telefonu podezřelého, určit datum, čas, dobu trvání a povahu této komunikace, identifikovat použité komunikační zařízení a polohu použitého mobilního komunikačního zařízení, představuje natolik závažný zásah do základních práv zaručených ve výše uvedených člancích Listiny, že tento přístup musí být v rámci prevence, vyšetřování, odhalování a stíhání trestných činů omezen na boj proti závažné trestné činnosti, a to bez ohledu na období, ve vztahu k němuž mají vnitrostátní orgány k uchovávaným údajům přístup?

2) Je třeba čl. 15 odst. 1 směrnice [2002/58] vykládat na základě zásady proporcionality, jak je vyjádřena v bodech 55 až 57 [rozsudku ze dne 2. října 2018, Ministerio Fiscal (C-207/16, EU:C:2018:788)], v tom smyslu, že pokud množství údajů uvedených v první otázce, ke kterým mají vnitrostátní orgány přístup, není (ani z hlediska povahy údajů, ani z hlediska délky dotčeného

období) příliš velké, lze z toho vyplývající zásah do základních práv obecně odůvodnit cílem spočívajícím v prevenci, vyšetřování, odhalování a stíhání trestných činů, a že čím větší je množství údajů, ke kterým mají vnitrostátní orgány přístup, tím závažnější musí být trestné činy, proti nimž se má prostřednictvím tohoto zásahu bojovat?

- 3) Je třeba mít za to, že požadavek obsažený v druhém bodě výroku [rozsudku ze dne 21. prosince 2016, Tele2 (C-203/15 et C-698/15, EU:C:2016:970)], podle kterého musí přístup příslušných vnitrostátních orgánů k údajům podléhat předchozímu přezkumu ze strany soudu nebo nezávislého správního orgánu, znamená, že čl. 15 odst. 1 směrnice [2002/58] musí být vykládán v tom smyslu, že za nezávislý správní orgán lze považovat státní zastupitelství, které vede přípravné řízení a je v tomto ohledu podle zákona povinno postupovat nezávisle s tím, že je vázáno pouze zákonem a během přípravného řízení prověřuje okolnosti svědčící v neprospěch i ve prospěch obviněného, avšak následně v řízení před soudem zastupuje veřejnou obžalobu.“

K předběžným otázkám

K první a druhé otázce

- 27 Podstatou první a druhé předběžné otázky předkládajícího soudu, které je třeba zkoumat společně, je, zda musí být čl. 15 odst. 1 směrnice 2002/58, ve spojení s články 7, 8 a 11, jakož i s čl. 52 odst. 1 Listiny, vykládán v tom smyslu, že brání vnitrostátní právní úpravě, která pro účely prevence, vyšetřování, odhalování a stíhání trestných činů umožňuje orgánům veřejné moci přístup k souboru provozních nebo lokalizačních údajů, z nichž mohou vyplynout informace o komunikaci uživatele prostředku elektronické komunikace nebo o umístění koncových zařízení, která používá, a z nichž lze vyvodit přesné závěry o jeho soukromém životě, přičemž tento přístup není vyhrazen pouze pro řízení, jejichž cílem je boj proti závažné trestné činnosti, a to bez ohledu na délku období, ve vztahu k němuž je přístup k uvedeným údajům požadován, a na množství a povahu údajů dostupných v souvislosti s takovým obdobím.
- 28 Z žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce v tomto ohledu vyplývá, že – jak potvrdila estonská vláda na jednání – údaje, ke kterým měl vnitrostátní vyšetřovací orgán přístup ve věci v původním řízení, jsou údaje uchovávané na základě § 111¹ odst. 2 a 4 zákona o elektronických komunikacích, který poskytovatelům služeb elektronických komunikací ukládá povinnost plošně a nerozlišujícím způsobem uchovávat provozní a lokalizační údaje související s pevnými telefonními linkami a mobilními telefony po dobu jednoho roku. Na základě těchto údajů lze mimo jiné dohledat a identifikovat zdroj a adresáta telefonní komunikace z pevné linky nebo mobilního telefonu dané osoby, určit datum, čas, dobu trvání a povahu této komunikace, identifikovat použité komunikační zařízení a polohu mobilního telefonu, přičemž nemusí nutně docházet k přenosu sdělení. Lze podle nich dále určit četnost komunikací uživatele s určitými osobami v průběhu daného období. Jak kromě toho potvrdila estonská vláda na jednání, o přístup ke zmíněným údajům lze v oblasti boje proti trestné činnosti žádat v souvislosti se všemi druhy trestných činů.
- 29 Pokud jde o podmínky, za kterých lze orgánům veřejné moci umožnit pro účely prevence, vyšetřování, odhalování a stíhání trestných činů přístup k provozním a lokalizačním údajům, které uchovávají poskytovatelé služeb elektronických komunikací, na základě opatření přijatého podle čl. 15 odst. 1 směrnice 2002/58, Soudní dvůr rozhodl, že takový přístup lze umožnit pouze tehdy, pokud tito poskytovatelé uvedené údaje uchovávali v souladu se zmíněným čl. 15 odst. 1 (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 6. října 2020, La Quadrature du Net a další, C-511/18, C-512/18 a C-520/18, EU:C:2020:791, bod 167).

- 30 V tomto ohledu Soudní dvůr rovněž rozhodl, že uvedený čl. 15 odst. 1, ve spojení s články 7, 8 a 11, jakož i s čl. 52 odst. 1 Listiny, brání legislativním opatřením, která pro takové účely preventivně stanoví plošné a nerozlišující uchovávání provozních a lokalizačních údajů (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 6. října 2020, *La Quadrature du Net a další*, C-511/18, C-512/18 a C-520/18, EU:C:2020:791, bod 168).
- 31 Pokud jde o cíle, které mohou odůvodnit přístup orgánů veřejné moci k údajům uchovávaným poskytovateli služeb elektronických komunikací na základě opatření přijatého podle těchto ustanovení, z judikatury Soudního dvora vyplývá, že takový přístup lze odůvodnit pouze cílem obecného zájmu, pro který bylo těmto poskytovatelům služeb toto uchovávání údajů uloženo (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 6. října 2020, *La Quadrature du Net a další*, C-511/18, C-512/18 a C-520/18, EU:C:2020:791, bod 166).
- 32 Soudní dvůr dále rozhodl, že možnost členských států odůvodnit omezení práv a povinností stanovených zejména v člancích 5, 6 a 9 směrnice 2002/58 musí být posuzována z hlediska závažnosti zásahu, který takové omezení představuje, a musí být ověřeno, že význam cíle obecného zájmu sledovaného tímto omezením je úměrný závažnosti zásahu (rozsudek ze dne 6. října 2020, *La Quadrature du Net a další*, C-511/18, C-512/18 a C-520/18, EU:C:2020:791, bod 131 a citovaná judikatura).
- 33 Pokud jde o cíl spočívající v prevenci, vyšetřování, odhalování a stíhání trestných činů, který sleduje právní úprava dotčená ve věci v původním řízení, podle zásady proporcionality platí, že takové závažné zásahy do základních práv zakotvených v člancích 7 a 8 Listiny, jako jsou ty, které s sebou nese uchovávání provozních a lokalizačních údajů bez ohledu na to, zda je plošné a nerozlišující, nebo cílené, mohou být odůvodněny pouze bojem proti závažné trestné činnosti a předcházením závažnému ohrožení veřejné bezpečnosti. Cílem, který sleduje právní úprava dotčená ve věci v původním řízení a který spočívá v prevenci, vyšetřování, odhalování a stíhání trestných činů obecně, proto mohou být odůvodněny pouze zásahy do uvedených základních práv, které nejsou závažné (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 6. října 2020, *La Quadrature du Net a další*, C-511/18, C-512/18 a C-520/18, EU:C:2020:791, body 140 a 146).
- 34 V tomto ohledu bylo zejména rozhodnuto, že legislativní opatření týkající se zpracování údajů o totožnosti uživatelů prostředků elektronické komunikace jako takových, zejména jejich uchovávání a přístupu k nim pouze za účelem identifikace dotčeného uživatele, mohou být odůvodněna, nemohou-li být uvedené údaje spojeny s informacemi o uskutečněných komunikacích, cílem prevence, vyšetřování, odhalování a stíhání trestných činů obecně, na který odkazuje čl. 15 odst. 1 první věta směrnice 2002/58. Tyto údaje totiž samy o sobě neumožňují zjistit datum, čas, dobu trvání ani adresáta uskutečněné komunikace ani místa, kde se tato komunikace uskutečnila, či její četnost s určitými osobami v určitém období, takže vyjma kontaktních údajů uživatelů prostředků elektronické komunikace, jako jsou jejich adresy, neposkytují žádné informace o daných komunikacích, a tudíž ani o soukromém životě těchto uživatelů. Zásah, který s sebou nese opatření týkající se těchto údajů, tak v zásadě nelze považovat za závažný (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 6. října 2020, *La Quadrature du Net a další*, C-511/18, C-512/18 a C-520/18, EU:C:2020:791, body 157 a 158, jakož i citovaná judikatura).
- 35 Za těchto podmínek je třeba konstatovat, že přístup orgánů veřejné moci k souboru provozních nebo lokalizačních údajů, z nichž mohou vyplynout informace o komunikaci uživatele prostředku elektronické komunikace nebo o umístění koncových zařízení, která používá, a z nichž lze vyvodit přesné závěry o soukromém životě subjektů údajů, mohou odůvodnit pouze cíle spočívající v boji proti závažné trestné činnosti nebo předcházení závažnému ohrožení veřejné bezpečnosti (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 2. října 2018, *Ministerio Fiscal*, C-207/16, EU:C:2018:788, bod 54), přičemž další faktory související s přiměřeností žádosti o přístup, jako je délka období, ve vztahu k němuž je přístup k takovým údajům požadován, nemohou zapříčinit, aby bylo možné takový přístup odůvodnit cílem prevence, vyšetřování, odhalování a stíhání trestných činů obecně.

- 36 Je třeba uvést, že na základě přístupu k souboru takových provozních nebo lokalizačních údajů, jako jsou údaje uchovávané na základě § 111¹ zákona o elektronických komunikacích, skutečně lze vyvodit přesné, ba dokonce velmi přesné závěry o soukromém životě osob, jejichž údaje byly uchovány, tedy o každodenních zvyklostech, o místech, kde trvale či přechodně pobývají, o denních či jiných přesunech, o aktivitách, společenských vztazích těchto osob a o společenských kruzích, se kterými se stýkají (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 6. října 2020, *La Quadrature du Net* a další, C-511/18, C-512/18 a C-520/18, EU:C:2020:791, bod 117).
- 37 Je pravda – jak naznačuje předkládající soud – že čím delší je období, ve vztahu k němuž je přístup požadován, tím větší je v zásadě množství údajů, které mohou poskytovatelé služeb elektronických komunikací uchovávat o uskutečněných elektronických komunikacích, o místech pobytu, jakož i o přesunech uživatele prostředku elektronické komunikace, na základě čehož lze ze zpřístupněných údajů vyvodit o soukromém životě tohoto uživatele ještě více závěrů. K obdobnému zjištění lze dospět i v souvislosti s kategoriemi požadovaných údajů.
- 38 Má-li tedy být naplněn požadavek proporcionality, podle něhož musí být výjimky z ochrany osobních údajů a její omezení činěny v mezích toho, co je naprosto nezbytné (rozsudek ze dne 6. října 2020, *La Quadrature* a další, C-511/18, C-512/18 a C-520/18, EU:C:2020:791, bod 130 a citovaná judikatura), je na příslušných vnitrostátních orgánech, aby v každém jednotlivém případě zajistily, že předmětná kategorie či předmětné kategorie dotčených údajů i doba, ve vztahu k níž je k těmto údajům požadován přístup, se v závislosti na okolnostech daného případu omezí na to, co je nezbytně nutné pro účely dotčeného vyšetřování.
- 39 Je nicméně třeba konstatovat, že zásah do základních práv zakotvených v člancích 7 a 8 Listiny, k němuž dochází v důsledku přístupu orgánu veřejné moci k souboru provozních nebo lokalizačních údajů, z nichž mohou vyplynout informace o komunikaci uživatele prostředku elektronické komunikace nebo o umístění koncových zařízení, která používá, je v každém případě závažný bez ohledu na délku období, ve vztahu k němuž je přístup k uvedeným údajům požadován, a na množství či povahu údajů dostupných v souvislosti s takovým obdobím, pokud lze – tak jako ve věci v původním řízení – z tohoto souboru údajů vyvodit přesné závěry o soukromém životě subjektu údajů nebo subjektů údajů.
- 40 V tomto ohledu je třeba uvést, že přesné informace o soukromém životě uživatele prostředku elektronické komunikace lze získat i na základě přístupu k omezenému množství provozních nebo lokalizačních údajů nebo přístupu k údajům na krátkou dobu. Množství dostupných údajů a z nich vyplývající konkrétní informace o soukromém životě subjektu údajů jsou kromě toho okolnosti, které lze posoudit až po zpřístupnění uvedených údajů. Soud nebo příslušný nezávislý orgán přitom povolení k přístupu musí udělit před tím, než lze údaje a z nich vyplývající informace zpřístupnit. Posouzení závažnosti zásahu, k němuž dochází v důsledku přístupu, se tedy musí provádět v závislosti na riziku, které obecně souvisí s kategorií požadovaných údajů, pro soukromý život subjektů údajů; je přitom irelevantní, zda jsou z nich plynoucí informace o soukromém životě skutečně citlivé, či nikoli.
- 41 Konečně je třeba poznamenat, že vzhledem k tomu, že předkládajícímu soudu byl předložen návrh znějící na prohlášení nepřipustnosti protokolů vycházejících z provozních a lokalizačních údajů, a to z toho důvodu, že ustanovení § 111¹ zákona o elektronických komunikacích jsou údajně v rozporu s čl. 15 odst. 1 směrnice 2002/58 jak v souvislosti s uchováváním údajů, tak v souvislosti s přístupem k nim, je třeba připomenout, že za současného stavu unijního práva v zásadě přísluší pouze vnitrostátnímu právu, aby stanovilo pravidla připustnosti a hodnocení – v rámci trestního řízení zahájeného proti osobám podezřelým ze spáchání trestných činů – informací a důkazů získaných na základě plošného a nerozlišujícího uchovávání těchto údajů, které je v rozporu s unijním právem (rozsudek ze dne 6. října 2020, *La Quadrature du Net* a další, C-511/18, C-512/18 a C-520/18, EU:C:2020:791, bod 222), nebo na základě přístupu vnitrostátních orgánů ke zmíněným údajům, který je v rozporu s tímto právem.

- 42 Podle ustálené judikatury totiž platí, že při neexistenci unijní právní úpravy v dané oblasti je na vnitrostátním právním řádu každého členského státu, aby na základě zásady procesní autonomie upravil procesní podmínky soudních řízení určených k zajištění ochrany práv, která jednotlivcům vyplývají z unijního práva, avšak za podmínky, že nejsou méně příznivé než ty, kterými se řídí obdobné situace ve vnitrostátním právu (zásada rovnocennosti), a že v praxi neznemožňují nebo nadměrně neztěžují výkon práv přiznaných unijním právem (zásada efektivit) (rozsudek ze dne 6. října 2020, *La Quadrature du Net* a další, C-511/18, C-512/18 a C-520/18, EU:C:2020:791, bod 223, jakož i citovaná judikatura).
- 43 Co se konkrétně týče zásady efektivit, je třeba připomenout, že vnitrostátní pravidla týkající se přípustnosti a využití informací a důkazů mají na základě vnitrostátních právních mechanismů za cíl zabránit tomu, aby protiprávně získané informace a důkazy neprávem způsobily újmu osobě podezřelé ze spáchání trestných činů. Tohoto cíle přitom může být podle vnitrostátního práva dosaženo nejen zákazem využití takových informací a důkazů, ale rovněž vnitrostátními pravidly a zvyklostmi upravujícími hodnocení a vážení informací a důkazů, nebo také zohledněním jejich protiprávní povahy při stanovování trestu (rozsudek ze dne 6. října 2020, *La Quadrature du Net* a další, C-511/18, C-512/18 a C-520/18, EU:C:2020:791, bod 225).
- 44 Nezbytnost vyloučit informace a důkazy získané v rozporu s požadavky unijního práva musí být posuzována zejména s ohledem na riziko, které představuje připuštění takových informací a důkazů pro dodržení zásady kontradiktornosti, a tudíž práva na spravedlivý proces. Soud, který má za to, že účastník řízení se nemůže účinně vyjádřit k důkaznímu prostředku, který spadá do oblasti, jež se vymyká znalosti soudu, a který může rozhodujícím způsobem ovlivnit posouzení skutkového stavu, přitom musí konstatovat porušení práva na spravedlivý proces a tento důkazní prostředek vyloučit, aby takovému porušení zabránil. Zásada efektivit tudíž ukládá vnitrostátnímu trestnímu soudu, aby v trestním řízení zahájeném proti osobám podezřelým ze spáchání trestných činů nepřihlížel k informacím a důkazům, které byly získány prostřednictvím plošného a nerozlišujícího uchovávání provozních a lokalizačních údajů neslučitelného s unijním právem nebo prostřednictvím přístupu příslušného orgánu k těmto údajům v rozporu s tímto právem, pokud se tyto osoby nemohou k těmto informacím a důkazům, které spadají do oblasti, jež se vymyká znalosti soudu, a mohou rozhodujícím způsobem ovlivnit posouzení skutkového stavu, účinně vyjádřit (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 6. října 2020, *La Quadrature du Net* a další, C-511/18, C-512/18 a C-520/18, EU:C:2020:791, body 226 a 227).
- 45 S ohledem na výše uvedené úvahy je třeba na první a druhou otázku odpovědět tak, že čl. 15 odst. 1 směrnice 2002/58, ve spojení s články 7, 8 a 11, jakož i s čl. 52 odst. 1 Listiny, musí být vykládán v tom smyslu, že brání vnitrostátní právní úpravě, která pro účely prevence, vyšetřování, odhalování a stíhání trestných činů umožňuje orgánům veřejné moci přístup k souboru provozních nebo lokalizačních údajů, z nichž mohou vyplynout informace o komunikaci uživatele prostředku elektronické komunikace nebo o umístění koncových zařízení, která používá, a z nichž lze vyvodit přesné závěry o jeho soukromém životě, přičemž tento přístup není vyhrazen pouze pro řízení, jejichž cílem je boj proti závažné trestné činnosti nebo předcházení závažnému ohrožení veřejné bezpečnosti, a to bez ohledu na délku období, ve vztahu k němuž je přístup k uvedeným údajům požadován, a na množství či povahu údajů dostupných v souvislosti s takovým obdobím.

Ke třetí otázce

- 46 Podstatou třetí předběžné otázky předkládajícího soudu je, zda musí být čl. 15 odst. 1 směrnice 2002/58, ve spojení s články 7, 8 a 11, jakož i s čl. 52 odst. 1 Listiny, vykládán v tom smyslu, že brání vnitrostátní právní úpravě, která přiznává státnímu zastupitelství, jež vede přípravné řízení a v následném řízení případně vykonává úlohu veřejného žalobce, pravomoc povolit orgánu veřejné moci přístup k provozním a lokalizačním údajům pro účely přípravného řízení.

- 47 Předkládající soud v tomto ohledu upřesňuje, že i když je estonské státní zastupitelství podle vnitrostátního práva povinno postupovat nezávisle, podléhá pouze zákonu a musí v průběhu přípravného řízení prověřovat okolnosti svědčící v neprospěch i ve prospěch dotčené osoby, nic to nemění na tom, že cílem tohoto řízení je shromáždit důkazy a naplnit ostatní předpoklady řízení před soudem. Tentýž orgán přitom v řízení před soudem zastupuje veřejnou obžalobu, a je tedy rovněž účastníkem řízení. Ze spisu, který má Soudní dvůr k dispozici, kromě toho vyplývá – jak rovněž potvrdily estonská vláda a Prokuratuur na jednání – že estonské státní zastupitelství má hierarchické uspořádání a žádosti o přístup k provozním a lokalizačním údajům nemusí mít určitou formu a může je podat i sám státní zástupce. A konečně údaje, ke kterým lze poskytnout přístup, se nemusí týkat pouze osob podezřelých ze spáchání trestného činu.
- 48 Je pravda – jak již Soudní dvůr rozhodl – že je na vnitrostátním právu, aby stanovilo podmínky, za nichž poskytovatelé služeb elektronických komunikací musí poskytnout příslušným vnitrostátním orgánům přístup k údajům, které mají k dispozici. Za účelem splnění požadavku proporcionality nicméně musí taková právní úprava stanovit jasná a přesná pravidla pro rozsah a použití předmětného opatření a vymezit minimální požadavky, tak aby osoby, o jejichž osobní údaje jde, měly dostatečné záruky umožňující účinně chránit tyto údaje před rizikem zneužití. Tato právní úprava musí být ve vnitrostátním právu právně závazná a musí zejména vymezit okolnosti a podmínky, za nichž může být přijato opatření týkající se zpracovávání takových údajů, čímž zaručí, že se zásah omezí na to, co je nezbytně nutné (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 21. prosince 2016, *Tele2*, C-203/15 a C-698/15, EU:C:2016:970, body 117 a 118; ze dne 6. října 2020, *Privacy International*, C-623/17, EU:C:2020:790, bod 68, jakož i ze dne 6. října 2020, *La Quadrature du Net* a další, C-511/18, C-512/18 a C-520/18, EU:C:2020:791, bod 132 a citovaná judikatura).
- 49 Zejména nestačí, když vnitrostátní právní úprava přístupu příslušných orgánů k uchovávaným provozním a lokalizačním údajům, která byla přijata na základě čl. 15 odst. 1 směrnice 2002/58, pouze vyžaduje, aby přístup orgánů k těmto údajům odpovídal cíli sledovanému touto právní úpravou, nýbrž musí rovněž stanovit hmotněprávní a procesní podmínky, jimiž se toto jejich využití bude řídit (rozsudky ze dne 6. října 2020, *Privacy International*, C-623/17, EU:C:2020:790, bod 77, jakož i ze dne 6. října 2020, *La Quadrature du Net* a další, C-511/18, C-512/18 a C-520/18, EU:C:2020:791, bod 176 a citovaná judikatura).
- 50 Vzhledem k tomu, že obecný přístup ke všem uchovávaným údajům bez ohledu na jakoukoli alespoň nepřímou souvislost se sledovaným cílem nelze považovat za omezený na to, co je nezbytně nutné, musí dotčená vnitrostátní právní úprava vycházet z objektivních kritérií, na jejichž základě jsou vymezeny okolnosti a podmínky, za nichž musí být příslušným vnitrostátním orgánům přístup k dotčeným údajům poskytnut. V tomto ohledu lze v zásadě takový přístup udělit v souvislosti s cílem boje proti trestné činnosti pouze k údajům osob, u nichž existuje podezření, že připravují, páchají či spáchaly závažný trestný čin nebo se určitým způsobem na takovém trestném činu podílely. Nicméně v určitých situacích, jako jsou případy, kdy jsou ohroženy stěžejní zájmy národní bezpečnosti, obrany nebo veřejné bezpečnosti teroristickými činnostmi, lze rovněž poskytnout přístup k údajům jiných osob, jsou-li dány objektivní skutečnosti, na jejichž základě lze mít za to, že tyto údaje mohou v konkrétním případě účinně přispět k boji proti takovým činnostem (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 21. prosince 2016, *Tele2*, C-203/15 a C-698/15, EU:C:2016:970, bod 119, jakož i ze dne 6. října 2020, *La Quadrature du Net* a další, C-511/18, C-512/18 a C-520/18, EU:C:2020:791, bod 188).
- 51 K tomu, aby byly v praxi tyto podmínky plně dodržovány, je zásadní, aby přístup příslušných vnitrostátních orgánů k uchovávaným údajům podléhal předchozímu přezkumu ze strany soudu nebo nezávislého správního orgánu a aby tento soud nebo orgán rozhodoval na základě odůvodněné žádosti těchto orgánů, zejména v rámci postupů pro prevenci, odhalování nebo stíhání trestných činů. V řádně odůvodněných naléhavých případech musí být přezkum proveden v co nejkratší době (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 6. října 2020, *La Quadrature du Net* a další, C-511/18, C-512/18 a C-520/18, EU:C:2020:791, bod 189 a citovaná judikatura).

- 52 Tento předchozí přezkum mimo jiné vyžaduje – jak v podstatě uvedl generální advokát v bodě 105 svého stanoviska – aby soud nebo orgán, který má zmíněný předchozí přezkum provádět, měl všechny pravomoci a vykazoval všechny záruky nezbytné pro sladění jednotlivých dotčených zájmů a práv. Pokud jde konkrétně o vyšetřování, takový přezkum vyžaduje, aby tento soud nebo orgán byly schopny zajistit spravedlivou rovnováhu mezi zájmy souvisejícími s potřebami vyšetřování v rámci boje proti trestné činnosti na jedné straně a základními právy na respektování soukromého života a na ochranu osobních údajů osob, jichž se přístup dotýká, na straně druhé.
- 53 Neprovádí-li tento přezkum soud, nýbrž nezávislý správní orgán, tento orgán musí mít postavení, které mu umožňuje jednat při plnění svých povinností objektivně a nestranně, a za tímto účelem musí být zcela mimo dosah jakýchkoli vnějších vlivů [v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 9. března 2010, Komise v. Německo, C-518/07, EU:C:2010:125, bod 25, jakož i posudek 1/15 (Dohoda PNR mezi EU a Kanadou), ze dne 26. července 2017, EU:C:2017:592, body 229 a 230].
- 54 Z výše uvedených úvah vyplývá, že z požadavku nezávislosti, který musí naplňovat orgán pověřený výkonem předchozího přezkumu připomenutého v bodě 51 tohoto rozsudku, plyne, že tento orgán musí být ve vztahu k orgánu, který žádá o přístup k údajům, třetím subjektem, aby byl prvně uvedený schopen tento přezkum vykonat objektivně a nestranně zcela mimo dosah jakýchkoliv vnějších vlivů. V oblasti trestního práva požadavek nezávislosti konkrétně znamená – jak v podstatě uvedl generální advokát v bodě 126 svého stanoviska – že orgán pověřený tímto předchozím přezkumem nesmí být zapojen do předmětného vyšetřování a musí mít vůči účastníkům trestního řízení neutrální postavení.
- 55 V případě státního zastupitelství, které vede vyšetřování a případně vykonává úlohu veřejného žalobce, tomu tak není. Úkolem státního zastupitelství totiž není se věcí zabývat zcela nezávisle; jeho povinností je tuto věc případně předložit příslušnému soudu jakožto účastník řízení před soudem, který vykonává úlohu veřejného žalobce.
- 56 Okolnost, že státní zastupitelství je podle pravidel upravujících jeho pravomoci a postavení povinno prověřovat skutečnosti svědčící v neprospěch i ve prospěch dotčené osoby, zaručit zákonnost přípravného řízení a postupovat výlučně na základě zákona a svého přesvědčení, nepostačuje k tomu, aby bylo uznáno, že má ve vztahu k dotčeným zájmům postavení třetího subjektu ve smyslu popsáném v bodě 52 tohoto rozsudku.
- 57 Z toho vyplývá, že státní zastupitelství nemůže provádět předchozí přezkum uvedený v bodě 51 tohoto rozsudku.
- 58 Vzhledem k tomu, že předkládající soud kromě toho vznesl otázku, zda lze chybějící přezkum prováděný nezávislým orgánem nahradit následným přezkumem legality přístupu vnitrostátního orgánu k provozním a lokalizačním údajům ze strany soudu, je třeba uvést, že k nezávislému přezkumu musí dojít – jak je vyžadováno v judikatuře připomenuté v bodě 51 tohoto rozsudku – před přístupem, s výjimkou řádně odůvodněných naléhavých případů, přičemž v takové situaci musí být přezkum proveden v co nejkratší době. Jak uvedl generální advokát v bodě 128 svého stanoviska, takový následný přezkum by neumožňoval naplnit cíl předchozího přezkumu, kterým je zabránit povolení přístupu k dotčeným údajům, který překračuje meze toho, co je nezbytně nutné.
- 59 Za těchto podmínek je třeba na třetí předběžnou otázku odpovědět tak, že čl. 15 odst. 1 směrnice 2002/58, ve spojení s články 7, 8 a 11, jakož i s čl. 52 odst. 1 Listiny, musí být vykládán v tom smyslu, že brání vnitrostátní právní úpravě, která přiznává státnímu zastupitelství, jež vede přípravné řízení a v následném řízení případně vykonává úlohu veřejného žalobce, pravomoc povolit orgánu veřejné moci přístup k provozním a lokalizačním údajům pro účely přípravného řízení.

K nákladům řízení

- ⁶⁰ Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (velký senát) rozhodl takto:

- 1) Článek 15 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/58/ES ze dne 12. července 2002 o zpracování osobních údajů a ochraně soukromí v odvětví elektronických komunikací (směrnice o soukromí a elektronických komunikacích), ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/136/ES ze dne 25. listopadu 2009, ve spojení s články 7, 8 a 11, jakož i s čl. 52 odst. 1 Listiny základních práv Evropské unie, musí být vykládán v tom smyslu, že brání vnitrostátní právní úpravě, která pro účely prevence, vyšetřování, odhalování a stíhání trestných činů umožňuje orgánům veřejné moci přístup k souboru provozních nebo lokalizačních údajů, z nichž mohou vyplynout informace o komunikaci uživatele prostředku elektronické komunikace nebo o umístění koncových zařízení, která používá, a z nichž lze vyvodit přesné závěry o jeho soukromém životě, přičemž tento přístup není vyhrazen pouze pro řízení, jejichž cílem je boj proti závažné trestné činnosti nebo předcházení závažnému ohrožení veřejné bezpečnosti, a to bez ohledu na délku období, ve vztahu k němuž je přístup k uvedeným údajům požadován, a na množství či povahu údajů dostupných v souvislosti s takovým obdobím.
- 2) Článek 15 odst. 1 směrnice 2002/58, ve znění směrnice 2009/136, ve spojení s články 7, 8 a 11, jakož i s čl. 52 odst. 1 Listiny základních práv, musí být vykládán v tom smyslu, že brání vnitrostátní právní úpravě, která přiznává státnímu zastupitelství, jež vede přípravné řízení a v následném řízení případně vykonává úlohu veřejného žalobce, pravomoc povolit orgánu veřejné moci přístup k provozním a lokalizačním údajům pro účely přípravného řízení.

Podpisy.